

**Nuôi voi không
giày là lỗi cha,
giày không siêng
là lỗi thầy**
(Tam-Tư-Kinh)

HÀNG QUÂN
Dương Hàng-Ba, Huế
Gặp thơ số 62.
Gặp thơ số 31. **TUNG-DÂN - Huế**
Hợp thơ số 31.

Một tuần xuất bản ba kỳ thứ tư và thứ bảy

TAP LOAN

HUYNH-THUC-KHANG
Công-ty

2. *Làm mất lòng tin cậy của cha mẹ học trò.* — Đánh rằng trong thiên hạ không lẽ toàn là học đạo-đức cả được, nhưng tưởng đã theo con đường giáo-đức thì cũng nên tự kiểm lấy mình, sao cho đáng làm một phạm đệ kẻ khác noi theo mới phải; có dầu lại chiêm nghiệm dầu láng cuối xóm, có học rượu chè suốt tháng quanh năm, làm mất cả phẩm giá đi như vậy! Thân mình đã không chính danh thì còn mong gì sửa dạy được ai? **Ap mười nhà con có người hay ** trong thôn quê chắc cũng làm kẻ biết đến, đem thay tư cách thầy như thế thì ai làm dám còn gọi *cầm ?*

NAM-KY SAIGON

Một con đường mới sang
Cao-mên

Ngày 13 Avril quan Thống đốc Nam-kỳ và quan Khâm-sứ Cao-mên đã tam lễ khánh thành con đường thuộc địa mới đắp xong nối tổng Tây-ninh đến Kamp-ogham và Saigon đến Bè-thiên để đi về phía đi về 560 ki-lô-mét, hay giờ đi đường mới chỉ có 450 ki-lô-mét và qua một lần đò mà thôi. Con đường này ngoài sự lợi ích về phương-diện du-lịch lại còn tiện về sự khai-khẩn ở phía bắc Tây-ninh nữa.

H. T. N. B.

VINHLONG

Về việc 74 câu học trở bị đuổi

Báo cáo có đăng trong số 71 ra ngày 18 Avril việc 74 câu học trở bị đuổi con trai lớp đồng tại trường con gái Vĩnh-kỳ bị đuổi. Nay lại được tin rằng ba học sinh Donnadieu có lòng thương mến những trẻ em đó nên cũng phụ huynh học trở kêu nại với quan chủ tỉnh. Quan tỉnh đã ra lệnh cho các học sinh ấy vào học y như cũ.

PHỤ-NỮ GIÊN-DÂN

NƯỚC TA NÊN MAU CÓ PHỤ-NỮ
TẬP-CHÍ. CHƯA CẦN XƯƠNG
NAM-NỮ BÌNH-QUYỀN

(Tiếp theo)

Cũng giống da-vàng, cũng pha lẫn da đen màu đỏ, mà sao nhân vật nước Tàu thì anh hùng (thể) oanh liệt thế! mà mình thì nhu nhược thế! đó là một thực tế. Hay bởi giống nòi Hồng-học ta nên hạ u 7 Co là dấu? Nước ta khai thác ra gang sắt đã 40 năm rồi, mà vẫn chưa có cái lịch sử về vàng & Hồng cầu, chỉ vì nay ta làm đường sắt được nên mới đến với kim loại này người. Người các nước đi học để đi ra làm việc, người bắt nạt ta vụ làm dân một nước mà nhân thời phần nhiều đi học để kiếm tiền để học nữa, để làm một ông chủ lệ thương mại vậy.

Bên nữ-tử không có đủ danh ta thường thấy trên báo có từ những người học sang ta sang du học tập bên nước quốc, dựa đến tiền sĩ, cử nhân khoa này, khoa kia ta đã có bụng mừng cho nên đó là quốc. Thế mà khi về nước, không thấy có mấy người thái thái được cái văn minh bên quê quốc để đem truyền bá những tư tưởng, học-thuật hay cho là dân em ở nước nhà, chỉ thấy có họ họ vào làm ở xưởng họ số kia. Học thế còn có ích gì cho ai!

Thế mới biết câu "Học nhi bất tư thất độ", từ khi bắt học tới vọng trong sách như là đúng lắm vậy. Ôi! dân vi bang bản, mà nười này là 2 căn tay của dân, thế mà căn tay phải đi yêu hòa mà cách tay trái lại của kẻ thù. Dân ta học canh tay phải thế thì cái chết, cái động mạnh bạo sao được, gốc nước như thế thì nước đứng vững sao được. Đứng mà chưa vững thì mong gì có hòa bình quá ngại!

Ta đã biết dân ta làm đường giáo dục, mà ta không làm phương bố cứu cho dân, chẳng hóa ra trốn nghĩa vụ mình sao? Học chữ Pháp thì thế, học quốc ngữ thì sách vở chưa đủ, học chữ Nho thì lại không hiệp thời. Ngồi sự lập nhà báo ra để làm cái chuông cảnh tỉnh, cái trống dậy dân là một việc không cần cách gì nữa. Tổ báo là một đội quân tiên phong cầm tử vậy. Từ báo có cái mạnh mẽ và cũng có thể làm chuyển động được lòng người, gây cái tình thân ái, cái mối đồng tâm trong cộng tộc.

Khắp thế giới không có nước nào là không có báo chí trừ ra những nước còn dã man trong ngỗ hèn hang cùng ma tối. Từ khi lần sóng từ trước bên Âu Mỹ tràn vào, người giáo dục và văn minh tới, làm cho dân ta hiểu biết ngỗ 1 ngàn năm mà mở choang mắt này. Tiếng ra nước người 1) hừng hực, ngỗ đến nước nhà thời xưa nước, mới có đồng nữ nhà báo này, lập tòa tạp chí khác để truyền bá tư tưởng, học-thuật của các nước văn minh lại, chấn hưng thực nghiệp nước nhà; cho đến bây giờ thời về bên nam giới đã có ít nhiều, mà bên nữ-giới thời văn của ta có. Vì chưa có tờ báo làm chủ trương trong trường ngôn luận nên óc não chưa khai thông tư tưởng còn chật hẹp, đến cái học hiểu của chỉ em ta cũng chưa si đem đường đến tới. Ngày hôm nay!

Chị em ơi! nên cùng nhau kể của người công tử chưa lấy cuốn Phụ nữ-tập-chí để mà tập rèn kỹ thuật, dặt dĩa người sau và con đường học vấn, để thêm vai mà làm việc lấy 2 chữ nước nhà.

Chị em ơi! cũng đừng quên thân thể được đứng giữa thế gian, cũng khách quần thoa may áo mất phương, mà người thời đồng sang đeo gấm vóc xa trong tên đàn hòa cũng mất đi, mà nười lại về non sông, sao ta thời xa vẫn trong góc bếp xó nhà, một chữ tình đơn chiếc! Ngồi chờ thêm nữa, thêm nữa!

Chị em ơi! chị em các nước Việt-nam ta! Từ cương lĩnh! Phần châu Âu! Mau mau đi đâu! tập nười, kẻ thù quan thời đàn nười ta!

Đàn nười Pháp có câu: "Kêu khổ đến mấy cũng chỉ một tấm lòng thành thật là qua được". Vậy thời ta quyết chí làm nười, sẽ được như nười có lúc, trời xanh có tiếng ghét gì ta!

Anh-Hoa Hồ thị Mien-Ngoe

MANDATS CỦA AI?? Saigon Sông-Cầu

Bản báo nhận được mandat số 376238 ngày 18-11-27 ở Saigon, 1950, và số 597085 ngày 16-3-28 là 3500 ở Sông-Cầu đều không có tên, vậy phải của ai? ai xin cho bản quán biết để tiện việc sổ sách.

TIẾNG DÀN

TƯ TƯỞNG MỚI

THÁI ĐỘ CHÚNG TA ĐỐI
VỚI VĂN-MINH CẬN ĐẠI
CỦA TÂY-DƯƠNG

(Tiếp theo)

Bước sang thế kỷ thứ 19 trở đi, chủ nghĩa cá nhân đã thấy dần dần sinh lên, chủ nghĩa xã hội lại nổi lên. Chủ nghĩa xã hội là văn minh tinh thần lại còn cao hơn một bậc. Chủ nghĩa xã hội-sinh cá nhân mà mục tiêu hạnh phúc cho xã hội, không vì cách giảm sút trong công nghiệp và về sinh trong công nghiệp, mà là việc của thế cho thế nòi đồng và thế phụ nữ, nào là luật phân phối lại, nào là luật rút ngắn thì giờ nào là cuộc bảo hiểm cho thế nòi, nào là cuộc cứu tế kẻ thất nghiệp, nào là luật định số tiền công ít nhất nào là thuế sở đắc cũng thuế di-sản, đó đều là những cuộc vận động để nên công, đều không phải chỉ là văn chương trên tờ giấy, đều là phần trọng yếu của văn minh đời nay cả.

Ấy đó tức là đạo đức mới. Cái thứ văn minh phải chín hoàn chỉnh vật chất nó mới bước nó cho phải mà không sao vượt ra khỏi không gian văn dụng được tâm tư trí lực của người để tạo hoàn cảnh, cái tạo hiện trạng như thế, ấy là cái văn minh của dân tộc hời hững không lấy tới, ấy mới thật là văn minh duy vật. Thứ văn minh đó chỉ có trẻ lam cho trẻ dốt sự yêu cầu về tinh thần của loài người đi cho quyết không thể làm cho thỏa mãn được sự yêu cầu đó.

Người phương Tây thì khác hẳn thế. Họ nói "không biết đủ" ấy là "hàn thành". Mà đường vật chất không biết đủ mà sản sinh ra thế giới gang sắt, thế giới máy móc ngày nay. Về đường lý trí không biết đủ mà sản sinh ra tôn giáo mới "xã hội hóa" vậy.

Giờ chúng tôi có thể tóm lại mà phê bình văn minh Tây dương: Văn minh này xây dựng ở trên cái nền "tư bản chủ nghĩa" người, thực đã là loại người làm cho thêm được nhiều phần hưởng thụ về vật chất; mà cũng thật có thể làm cho loài người được thỏa mãn sự yêu cầu về tinh thần. Về mặt lý trí, thì nó dùng cái phương pháp rất tinh mật mà tìm ra cái lý, mà sự bị một vô cùng của tư tưởng giới bằng cách kỹ thuật luôn luôn. Về mặt tôn giáo và đạo đức thì nó tế nhạo những tôn giáo mê tín, mà gây dựng nên cái lòng tin ngưỡng hợp lý, đánh đổ thần quyền mà gây dựng nên cái nền tôn giáo là người, vứt bỏ rào chắn đường tôn giáo là những "Ái không thể biết được" kia đi, mà gây dựng nên những điều lý xứng là siêu độ cho "cá nhân" kia đi, mà gốc lòng đạo đức tương tự, mới và sức lĩnh đạo lý khôn ngoan của người để tiến hành cho trọn vẹn đạo đức mới và tôn giáo mới có mới xã hội, nó hết

sức mưu lấy "tối đại hạnh phúc" cho "tối đại đa số" loài người.

Cái đặc sắc rất lớn của văn minh phương Tây là "biết đủ" (trí tuệ). Cái đặc sắc rất lớn của văn minh Tây phương là "không biết đủ".

Người tư tưởng ở đông phương lấy cam cái đời đời sự mục mục, nên không bằng lòng cao sự hưởng thụ về vật chất; tự cam chịu đói, tự cam chịu khổ, tự cam chịu khổ, nên không chú ý đến việc tìm đời chân lý và việc phát minh máy móc kỹ nghệ; tự cam cái số mệnh và cái hoàn cảnh hiện thành nên không tưởng chừa phúc tự nhiên, chẳng tưởng cải cách cuộc đời, chỉ cầu lạc thiên an mệnh, chỉ cầu an phận thủ kỷ, chỉ làm người dân hiền lành.

Về chế độ xã hội chính trị, không biết đủ mà sản sinh ra thế giới dân quyền, sản sinh ra xã hội nam nữ bình quyền, sản sinh ra cuộc vận động chủ nghĩa xã hội. Sự không biết đủ thiêu liêu đó là động lực của hết thảy mọi việc cách tân về mặt chính trị tiến hóa.

Cái thứ văn minh hay dùng thông minh trí tuệ của người để tìm đời chân lý mà giải phóng cho tâm linh của người, để cho "phục t" tiến triển mà cung cho người dùng để cải tạo hoàn cảnh vật chất, để cải cách chế độ về chính trị xã hội, để mưu hạnh phúc lớn nhất cho số nhiều người nhất đó - cái thứ văn minh đó mới đáng gọi là có thể làm thỏa mãn được sự yêu cầu về tinh thần của loài người; thứ văn minh chủ nghĩa (Idealisme) quyết không phải là văn minh duy vật....

T. S. dịch
(T. N. D. B.)

Lời cảm tạ

Bản báo có tiếp được những sách:
Khải-dông-tiểu-thuyết của ông Đỗ-dinh-Nghiêm.
Giáo-huấn-ca của ông Lê-dũng-Khánh.
Hán-học danh-ngôn của ông Trần-lê-Nhân.

Vậy xin có lời cảm tạ.
TIẾNG-DÀN

LỜI CẢM TẠ

Chúng tôi kính lời trân trọng bày tỏ sự quý trọng, quý giá và quý báu đối với sự có lòng dạ cố, đến chia buồn và đưa đến thân phụ chúng tôi đã từ trần ngày 27 Mars 1928. Ái nghĩa lý rất nặng trọng. Vậy trong lúc này tiếp tay bay phụng của quý ngài, chúng tôi có thể sơ suất, cái xin quý ngài thể thành lòng thành cho chúng tôi cảm ơn vạn hộ.

Trưởng nam: LÊ-KHẮC-ĐỨC
Thứ nam: LÊ-KHẮC-CHÂN
LÊ-KHẮC-VINH
LÊ-KHẮC-MIỀN
Đích tôn: LÊ-VĂN-CHƯỚC
Nữ tử: LÊ-THỊ-LIÊN
LÊ-THỊ-HOÀ
LÊ-THỊ-MÓT
Đồng kính tạ

VIỆC THÈ GIỚI

A-ĐÔNG
TÀU

Tin báo Tàu

Nam-Bào chiến-tranh. - Tin báo Tây. - Đường đông. Quân Phụng-thiên kéo 8 sư đoàn đến đánh Bình-sơn và Hoạch-lộc. Ngày 6 Avril, quân Diêm-dòng kéo đến, bỏ Bình-sơn và Hoạch-lộc, lui về Thanh-lâm đường giữa. Các mặt trận Trường thành Hòa và Hổ Lỗ Lĩnh đều đang đánh nhau dữ dội; quân Diêm-thủ-hiêm mà đông súng cối xay và trái phá để chống cự, quân Phụng chực chờ nhiều lần. Đường Bắc: mặt trận Ngũ Đài, Hoài-nhân đều khai chiến cả.

Tin bắc kinh. - Quân Phụng-thiên đã lấy được Hoạch-lộc, Bình-sơn, Trưong-học-Lương và Dương-vũ-Đinh truyền cho các tướng có giữ thế cũng để cho quân Diêm không tiếp ứng được quân Hà-nam. Ngày Avril, Trương học-Lương đốc quân đánh Hà-nam.

Tin Thiệu-lâm. - Quân Vũ-học-Trung đã qua sông Chương hà tiến đánh quân Phụng-ngọc-Tương. Quân Phụng ở Tam-thai cũng lui dần về phía sau. Quân Chấp-Dực tiến về phía Nam Bình-thành, tướng Hà nam là Tôn-lương-Thành đã kéo quân lui về Chương-Dực.

Phong trào Cộng-sản. - Chính phủ Chiết-giang mới tiếp được điện của Chính phủ Giang-lý báo rằng Quân cộng sản lại chiếm Ngạc-sơn và Thương-sơn, xin kịp phát quân đi tiêu diệt.

Đô-trước. Phan-Thạch-Sinh: Hòa khác Tướng. Hồ-phương-Chương là ba tướng đi đánh quân cộng sản ở chỗ Quảng-dông giáp giới Hà-nam báo tin rằng đã lấy lại được Nghi-chương rồi. Nhưng xét ra, hiện nay Nghi-chương cũng còn đang ở tay Vương-khải (tướng cộng sản). Quân Vương-khải tuy chỉ độ vài nghìn, song những quân Nồng-đoàn và quân biên giới Hà-nam có đến hơn 2 vạn, đều theo mệnh lệnh của Vương cả. Nếu lâu nay hai bên cũng giữ thế thủ, chứ có đánh nhau gì đâu.

T. N. D. B.
Vô tuyến điện

(Tin ngày 14 tháng 4)

Tin Văn-Nam. - Đường kế-Nga vẫn ở các miền tây Văn-Nam có ý không muốn dự vào cuộc Bắc-phạt. Hiện nay Đường đương bị quân chính-phủ đuổi theo. Còn Đường-kế-Lâm đã chịu đầu hàng khi gặp viên Đại-biêu của chính phủ tại Ho-king. Xem thế thì tình hình Văn-Nam cũng gần được yên ổn.

Chính phủ bắt đầu tuyển ngôn ngữ 1er Avril 1950 muốn lo sự hòa bình trong xứ nên sang lại nền tiền tài và quân sự, và hết sức đối phó với các đảng giặc và những bọn làm rối loạn về việc chính trị. Những kẻ giặc cướp từ nay về sau không được về đầu hàng một cách dễ dàng như xưa nữa. Họ học cũng phải chính đồ lại, buộc các học sinh không được cạo tóc tiếp đến việc chính trị nữa. Những sách nào không hợp với qui cũ của chính phủ Nam-kinh thì không được bán và lưu hành; các viên đốc các trường trung đẳng phải thay đổi trước khi học đường lại khai giảng. Các viên tham quan, hà lâm dân sẽ bị bãi chức và sẽ mở khoa thi để chọn các quan trong các công sở, bất luận dân ông hay dân bà, người Trung-hoa si ông 20 tuổi và có bằng cấp trong xã hoặc ngoại quốc thì đều được dự thi cả. Chương trình kỳ thi có hai hồi về các điều luật hành chính và chủ nghĩa của Tôn-trung-Sơn. Chính phủ lại trích tiền để giúp dân các miền bị giặc cướp quấy rối.

Cuộc điều tra mới rồi tính ra dân số hiện thời của Văn-Nam phủ có chừng 60 149 000 người.

(Theo arip)

(Tin ngày 17 tháng 4)

Tin Bắc-kinh. - Về cuộc bãi Pháp đã xảy ở Hán-khẩu các quan Trung-hoa thuộc về đảng quốc dân có công bố rằng: 1 Không có câu gì thóa mạ chạm đến lãnh

Bá tiện, lại lợi, lại chắc chắn trăm bề

Đồng bào ở Trung-kỳ ai cũng có nhớ mấy năm về trước, ai có xe hơi đem đi bảo hiểm, thì phải chịu giá cao, và gặp nhiều rắc rối. Đến khi ông Phạm-Diệm mới lên làm Tổng-thống ở Quinhon thấy ngày một sự thịnh vượng của dân tộc, trước phải trả 7500 hay là 8500 một người hành khách, thì tự do về sau chỉ mất có 2500 hay là 1500 mà thôi.

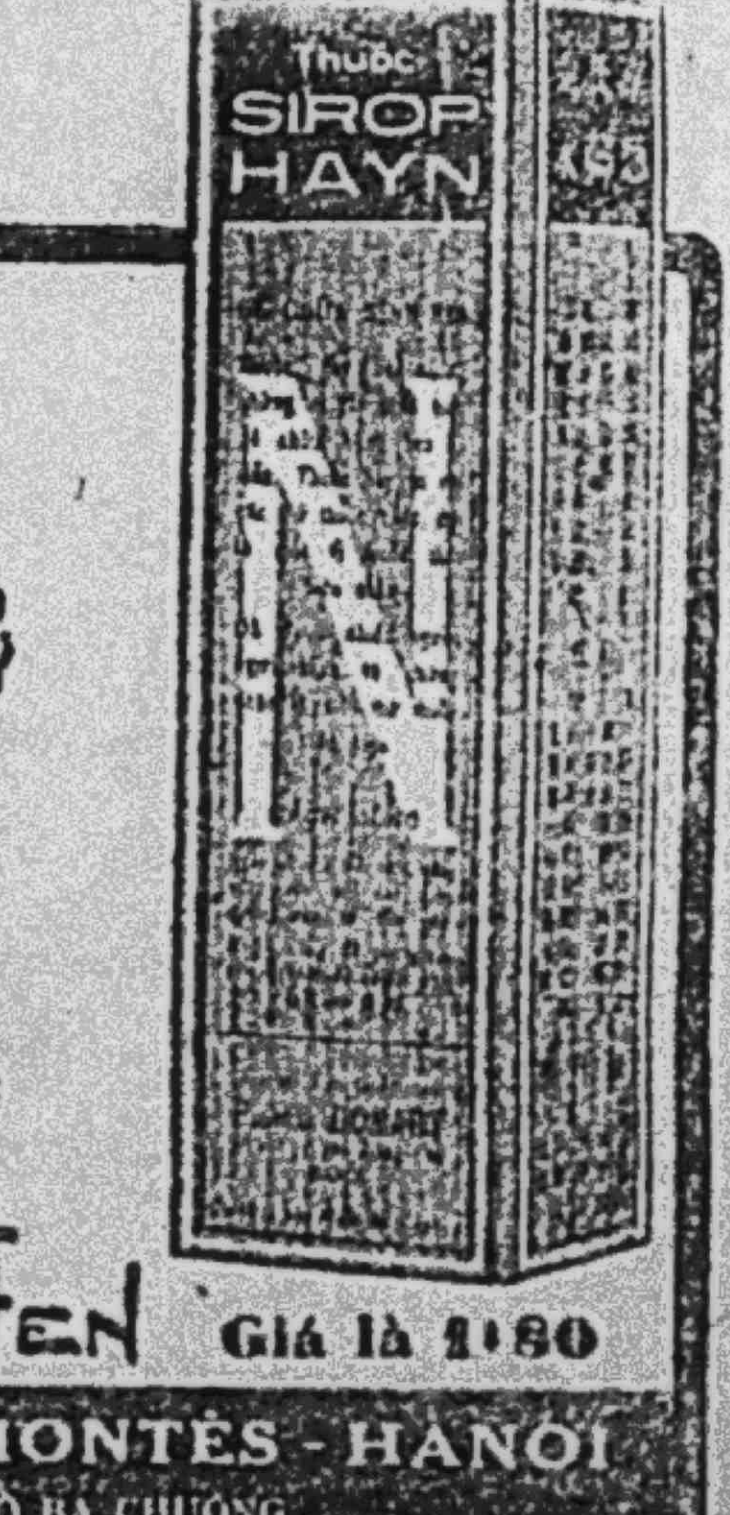
Hay thay! sự cạnh tranh trong thương mại, rất lợi cho thế gian ngày nay phong văn những nhà Bảo-Hiêm khác, mới biết về sau gặp nhau tại rừ, thường thì thế nào cũng có đôi chỗ gần theo giá 2500 và 1500, thì lại nghe ông Phạm-Diệm sắp trừ xuống còn có đồng-một, đồng-hai (1500, 1520) một người hành khách mà thôi.

Như vậy, chủ có xe cần chỉ phải đi đâu, tìm ai cho làm lái, đem hàng ông Diệm, hiện thấy giá rẻ, làm mau, đi lại rõ ràng, đến bước mình bạch, trong giấy tờ có ông ta ký kết, lúc hiểm nguy có ông ta xé trả, có phải đi tiền lại lợi lại chắc chắn trăm bề không!

VƯƠNG-QUANG-NHON công-ty,
Chủ có xe kinh doanh

Ngực nặng
Không thở được
HEN

Thuốc
SIROP
HAYN

PHARMACIE MONTÈS - HANOI
NHÀ ĐÔNG HỒ RA CHUÔNG

THUỐC GÌ TIÊU TRỪ ĐƯỢC BÁCH BỆNH?

THỨ ẤY LÀ DẦU-THƯƠ'NG-HẢI

Hiệu con BƯ'OM BƯ'OM

Cửa Hiệu thuốc ĐẠI-QUANG-DƯỢC-PHÒNG 46 boulevard Tổng-Độc-Phương, CHOLON - Chi-Điêm 47 Phố hàng Đường, HANOI
GIÁ MỖI VẸ 0\$ 25 (có phước sẽ được thưởng)

Dầu này chuyên trị: Cảm mạo, thương phong, sổ mũi, rức đầu, nôn, mửa, đau bụng đầy hơi, say sóng, chóng mặt, thổ tả, các chứng vừa bói vừa nống khỏi ngay tức thì
Những nơi Đại-lý: ĐÔNG-AN, Nha-trang - TÂN-HUẾ-SANG, Phanrang - ĐỨC-XƯƠNG-LONG, Dalat - TRUNG-HÒA-ĐƯỜNG, Ninh-hòa - VINH-THÁI, Tuy-hóa - CHÂN-XƯƠNG-LỢI, Tam-kỳ - ANH-LỢI, Fajo - ĐÔNG-HIÊN, VẠN-ÍCH, Huế - QUẢNG-TƯỜNG, Quảng-trị - THUẬN-LONG, Đồng-hải.

